

۱۰

نامه يك آهنگساز به مدیرکل موسیقی

زمان بندی دقیق هالیوود

کتاب مرگی به دست کرونا

فرهنگ

پنجشنبه ۲۲ آبان ۱۳۹۹ :: شماره ۵۸۰۱

۱۲

فرهنگ

جایزه بزرگ «نصرالدین هوجا» به ایران رسید

چهلمین جشنواره کاریکاتور نصرالدین هوجای ترکیه که با موضوعات «عدالت، دموکراسی، آزادی» برگزار شد، برندگان خود را شناخت. ۷۵۰ هنرمند از ۷۵ کشور دنیا با ۲۲۵۹ اثر شرکت کردند که بعد از انتخاب ۱۶ فینالیست و شش مرحله داوری، سجاد رافعی کاریکاتورریست کشورمان موفق به دریافت جایزه بزرگ این جشنواره شد. رافعی، اثری با موضوع حقوق زنان ترسیم کرده بود. علیرضا پاکدل، دیگر هنرمند کشورمان هم جایزه ویژه وزارت فرهنگ و گردشگری ترکیه را کسب کرد. تمامی آثار فرستاده شده در مرکز هنر استانبول، انجمن کارتونریست ها نگهداری خواهد شد. /فارس

انتشار کتاب گروس

عبدالملکیان به زبان عربی
گزیده ای از اشعار گروس عبدالملکیان در کتابی با عنوان «جسر لا یومل احدا الی بیته» (پلی که هیچ کس را به خانه نمی‌رساند) در انتشارات تکوین کویت منتشر شد. شعرهای این گزیده، از سوی اصغر علی‌کریمی انتخاب و به عربی ترجمه شده‌اند. این مجموعه شامل ۳۴ قطعه شعر است که از کتاب‌های «رنگ‌های رفته دنیا»، «خفیه‌ها» و «پذیرفتن» گزینش شده است. نشر تکوین، یکی از ناشران معتبر در جهان ادبیات عرب است که بخش عمده‌ای از فعالیت خود را به انتشار ترجمه آثار شاعران مدرن جهان چون رابنر ماریا ریلیکه، آنا آخمتاوا، سیلویا پلات، فرناندو پسونو و... اختصاص داده و تاکنون از ادبیات ایران کتاب‌هایی را از فروغ فرخزاد و سهراب سپهری به چاپ رسانده است. چند روز پس از انتشار کتاب «پلی که هیچ کس را به خانه نمی‌رساند» یادداشت‌هایی در استقبال از این مجموعه منتشر شده، که قسمت‌هایی از آن به شرح ذیل است: محمد ماجد العتابی، شاعر عراقی ساکن کویت نوشته است: «این شعر ناب است که ما را به دنیاهای تحت سلطه سایه‌ها می‌کشاند: جایی که نوری جز شعر وجود ندارد. در واقع شعر گروس عبدالملکیان خلأ درون مخاطب را با استعاره و تأمل پر می‌کند و این رفتار شعر به نوعی مراقبه و سلوکی درونی را در خواننده ایجاد می‌کند.» حسین المطوع، نویسنده و پژوهشگر کویتی نیز درباره این کتاب گفته: «اگر کسی از من سراغ شعر را بگیرد قطعاً به او خواهم گفت مجموعه گروس عبدالملکیان را بخوان. نمونه‌ای برجسته از شعر سبیل ممتنع: «مهدی سلمان، شاعر بحرینی نیز در یادداشتی آورده است: «گروس عبدالملکیان تخیل شگفت‌انگیزی دارد که با آن خواننده را به راحتی شکار می‌کند. تخیل بصری، لفظی و معنایی در شعر او موج می‌زند و او توانایی بسیاری در به کار گرفتن شیوه‌های مختلف آن دارد و از همین طریق، مخاطب را در برابر شعر خود میخکوب می‌کند. اما این تنها ویژگی شعر گروس عبدالملکیان نیست، بلکه او می‌تواند تخیلش را برای دستیابی به دورترین مناطق احساس و اندیشه انسانی به کار ببرد و از مسائل مختلف در شعرش سخن بگوید. این نیز تنها ویژگی شعر او نیست، بلکه احساس مسؤولیت درباره موضوع باعث می‌شود متن شعر او سرشار از صداقت و گرما باشد. او شاعر بی‌ظیری است که خواننده را وادار می‌کند زمانی طولانی رو به روی خویشید بایستد تا رطوبت عمیقی که شعر در روح خواننده به جا گذاشته است، خشک شود.»

شعرا را مسخره خواهند کرد

۲۲ آبان سالروز درگذشت مهرداد بهار است

مهرداد بهار پنجمین فرزند ملک الشعراء بهار بود. او پس از دریافت مدرک دکترای از دانشگاه تهران، به علت جلوگیری ساواک نتوانست در دانشگاه استخدام شود و به ناچار به استخدام بانک مرکزی درآمد. بعداً مدتی به صورت حق التدریسی به آموزش در دانشگاه تهران پرداخت و چندی بعد هم در رشته اساطیر ایران باستان دانشگاه تهران به تدریس پرداخت. بهار خاطرات جالب توجهی از پدرش دارد که یکی از آنها در ادامه با هم می‌خوانیم: پدرم غالب اوقات که به خانه می‌آمد، می‌نشست و با ما صحبت‌های علمی و ادبی و تاریخی می‌داشت و دارای این عقیده نبود که بازن و بچه نباید صحبت کرد و همان صحبت‌های او بر مدارج معلومات مادرم و من می‌افزود. خیلی از نواور و حکایات عرب و شعرهای فارسی و عربی است که من از طفولیت در بین صحبت پدرم شنیده و هنوز فراموش نکرده‌ام. از روزی که ترجمه نوشته‌های ادیب معروف فرانسه «الکساندر دوما» در ایران منتشر شد، پدرم آنها را به دست آورده و شبها شروع می‌کرد به بلند خواندن.

وقتی هم خسته می‌شد به مادرم می‌داد و او هم قدری می‌خواند. بعد از شام خوردن باز هم می‌خواندند و می‌خوابیدند. من تمام حکایات «گنت موننت کریستو» و «سه تفنگدار» را از آن اوقات محفوظ دارم و سایر رمان‌ها از قبیل لویی چهاردهم و کتاب «شیطان» که به نام «بوسه عنرا» تازه چاپ شده آن زمان و خطی آنها را پدرم پیدا کرده برای ما می‌خواند و همان رمان‌ها بر عوالم اخلاقی ما دخالت‌های مفید کرد که اکنون نیز اثرات آن را من می‌بینم.

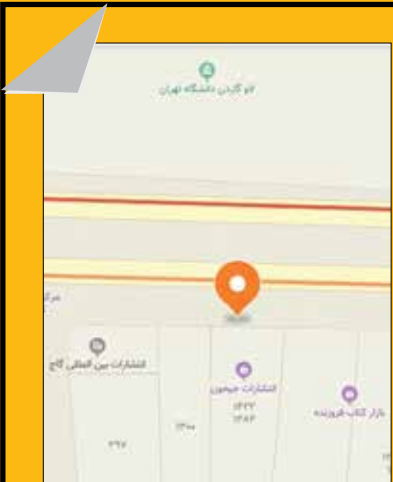
پدرم یک وقت به خیال تحصیل زبان فرانسه افتاد و مقصودش تجدید ادبیات ایرانی بود و می‌خواست از نقشه ادبیات فرانسه دستور بگیرد ولی تحصیلاتش تمام نشد و ناقص ماند زیرا معلمی که او را درس می‌داد رفت و در مشهد آن زمان معلم فرانسه یافت نمی‌شد.

در این اواخر خیلی افسوس می‌خورد از این‌که نتوانسته است زبان فرانسه تحصیل کند. پدرم، تاریخ شورش فرانسه و انگلیس را مختصراً گاه‌گاهی می‌گفت: «من نمی‌خواهم توشاعره شده جای مرا احرار کنی، زیرا می‌دانم که وضع مملکت ایران تغییر کرده و موجب به کسی نخواهند داد و شعرا را مسخره خواهند کرد و توازن این شعرا را که به گدایی گذران می‌کنند برتر خواهی شد. برو عقب کاسبی که در آن روزگار، محتاج دوست نشوی.»

اطلاع‌رسانی درباره نشانی کتابفروشی‌ها در نرم افزارهای مسیریاب چه باری از دوش صنعت نشر برمی‌دارد؟

خاموشی سرچراغی کتاب روی نقشه

خرید کتاب می‌تواند در همان مسیرهای همیشگی، کتابفروشی‌ها را پیدا کنند و هنگام جابه‌جایی‌های ضروری کتاب بخرند.

ما چرا از چه قرار است؟

هر سال همزمان با هفته کتاب، برنامه‌ای تدارک دیده می‌شد به نام کتابگردی، اما امسال با شیوع ویروس کرونا و تبعات آن که به بازار کتاب آسیب‌های جدی وارد کرده، برنامه کتابگردی منتفی است. دبیر هفته کتاب در این باره گفت: به منظور رعایت پروتکل‌های بهداشتی، به جای کتابگردی، کتابفروشی‌ها را به خانه مردم می‌بریم. برای این مساله همکاری و مشارکت سه‌جانبه میان موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، معاون فناوری وزارت ارتباطات و شورای اسلامی شهر تهران انجام می‌شود که طبق آن قرار است آدرس کتابفروشی‌های تهران و شهرستان‌ها در مسیریاب‌های بلد و نشان اطلاع‌رسانی شود. گویا تلقی برگزارکنندگان هفته کتاب این است که علاقه‌مندان به

به رسم ۲۷ دوره گذشته، برنامه‌های هفته کتاب امسال هم اعلام شده است. دبیر هفته کتاب و مدیرعامل موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران نشست برگزار کرده و توضیح داده که قرار است در دوره بیست و هشتم چه اتفاقاتی رخ بدهد. بیست و هشتمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران از ۲۴ تا ۳۰ آبان ۹۹ با شعار «دانا ای؛ مانا ای» برگزار می‌شود و از تمام حرف‌هایی که ایوب دهقانکار درباره برنامه‌های هفته کتاب مطرح کرده، یکی بیشتر از بقیه نظر رسانه‌ها را به خود جلب کرده و تبدیل شده به مهم‌ترین اقدام برگزارکنندگان هفته کتاب درحالی که به نظر می‌رسد فقط بهترین گزینه برای تبدیل شدن به تیتربوده است: ماجرا این است که ایوب دهقانکار در نشست خبری هفته کتاب توضیح داده، با وجود شیوع کرونا و قربانیانی که بیماری کووید-۱۹ می‌گیرد، برنامه‌های هفته کتاب مفصل است: از جمله برگزاری طرح پاییزه کتاب ۹۹ با همراهی ۸۰۰ کتابفروشی، برگزاری جشنواره کتاب و رسانه، گرامیداشت سالگرد یازدهمین سال تاسیس خبرگزاری کتاب ایران و اهدای کتاب به کتابخانه‌های علامه طباطبایی و آیت‌... سیستمی، برگزاری ۳۳ نشست تخصصی با همکاری نهادها و انجمن‌ها با بیش از ۹۰ سخنران، افتتاح مرکز اسناد موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، تجلیل از نویسندگان و اهل قلم و گرامیداشت رادروز پدیدآورندگان متولد تیرماه تا آبان‌ماه. دهقانکار در کنار همه اینها اعلام کرده که قرار است به مناسبت هفته کتاب، نشانی کتابفروشی‌ها در نرم افزارهای مسیریابی مثل نشان و بلد به اطلاع مردم برسد. این مورد آخر که مورد توجه رسانه‌ها هم قرار گرفته، برخلاف تصور برای بسیاری از ناشران و کتابفروشان اسباب خوشحالی و خرسندی نشده است.

آذر مهاجر
ادبیات و هنر

کتابفروشان چه می‌گویند؟

به هر ناشر یا کتابفروشی بگویند از این پس موقعیت مکانی فروشگاه شما روی نقشه‌های مسیریابی قابل رویت است حتما خوشحال خواهد شد، اما ناشرانی که با آنها گفت‌وگو کرده‌ایم یک «اما» را چاشنی موافقت و رضایتشان می‌کنند و توضیحاتی دارند که قابل تأمل است. برخی از این اظهارات را در ادامه بخوانید:

مفید است اگر کرونا نبود

یوسف علیخانی مدیر نشر آموت، ثبت نشانی کتابفروشی‌ها روی نرم افزارهای مسیریاب را مفید می‌داند و تأکید دارد هر قدمی که سبب شود یک کتاب بیشتر فروخته شود، حتما مفید است اما نکته دیگری را به این موافقت ضمیمه می‌کند. علیخانی به تعطیلی شهر از ساعت ۶ عصر اشاره می‌کند و می‌گوید: هر روز و در تمام سال‌های فعالیتیم از صبح تا ساعت ۶ عصر مشتری چندانی به کتابفروشی‌ها مراجعه نمی‌کرد، از ساعت ۶ به بعد است که مردم برای خرید کتاب می‌روند. همیشه همین طور بوده، حتی در نمایشگاه‌ها و برنامه‌های استانی هم همین طور بوده. وقتی شهر از ساعت ۶ عصر تعطیل باشد یعنی کاملاً تعطیل است و در چنین روزهایی یک کتابفروش به زحمت می‌تواند به اندازه پول برق فروشگاهش کاسبی کند.

مفید نباشد، ضرر هم ندارد

علیرضا رئیس دانا مدیر نشر نگاه معتقد است ثبت نشانی کتابفروشی‌ها روی نرم افزارهای مسیریاب خیلی مفید است و فرصتی به مردم می‌دهد که مطلع شوند در هر مسیر چه کتابفروشی‌هایی وجود دارند.

ایده ثبت نشانی کتابفروشی‌ها روی نرم افزارهای مسیریاب را کارگروهی در اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران پیشنهاد داده که رئیس دانا یکی از اعضای همین کارگروه است. مدیر نشر نگاه می‌گوید بعد از گفت‌وگوهای مفصل در کارگروه به این نتیجه رسیده‌اند و معتقد است این کار حتی اگر به نفع کتابفروشان و ناشران هم نباشد، برایشان ضرر ندارد. مردم می‌توانند به محض ورود به یک بلوار بفهمند که چند کتابفروشی بر سر راهشان قرار دارد و این نمی‌تواند مفید باشد.

رئیس دانا در پاسخ به این سوال که شیوع کرونا فرصت و امکانی برای فروش کتاب باقی گذاشته یا نه، توضیح می‌دهد: ساعت ۶ عصر برای اهالی نشر معروف است به سرچراغی، چون مردم بعد از پایان کار و فراغت از امور روزانه، فرصتی برای خرید کتاب صرف می‌کنند اما این روزها ترس از ابتلا به کرونا باعث شده، مراجعه مردم به کتابفروشی‌ها خیلی کمتر شود.

یک اقدام نمایشی بی‌اثر

مدیر یکی از موسسات انتشاراتی قدیمی و مطرح کشور که البته دولتی هم هست اما نمی‌خواست نامش فاش شود، این طرح را نمایشی، بی‌اثر و به درد نخور توصیف می‌کند و می‌پرسد آیا مساله مردم این است که نشانی کتابفروشی‌ها را نمی‌دانند؟ از نظر این ناشر آتهایی که اهل کتاب خواندن هستند، نیازی به بلد و نشان ندارند. او معتقد است این کار صرفاً برای ویتربین و ایجاد سرو صدا در هفته کتاب صورت گرفته و روشی است برای بازی دادن رسانه‌ها. این ناشر درباره تعطیلی شهر بعد از ساعت ۶ عصر هم خوشبین نیست و می‌گوید: بعد از چند ماهی که از آغاز شیوع ویروس کرونا گذشته دیگر توقع نداریم که دو نهاد دولتی در این کشور با هم هماهنگ باشند و تصمیم درست بگیرند. این یکی هم مثل بقیه تصمیمات‌شان خنثی و بی‌اثر است. به اعتقاد او اگر کسی اهل کتاب خریدن باشد، تعطیلی شهر و نداشتن نشانی و هیچ چیز دیگری مانع رسیدنش به کتاب نمی‌شود و اگر کسی اهل کتاب نباشد، روی شانه‌های کتابفروش سوارش کنید و به کتابفروشی ببریدش باز هم کتاب نخواهد خرید!

چشن تولد برای یک مردم

سعید مکریمی مدیر نشر اسم معتقد است که ثبت نشانی کتابفروشی‌ها روی نرم افزارهای مسیریاب مثل هر چیز دیگری که بتواند مردم را به کتاب و کتابفروشی نزدیک کند، حتماً خوب است اما در شرایط فعلی نشر، این کار شبیه برگزاری جشن تولد برای کسی است که تا مرگش چیز نماند.

مدیر نشر اسم توضیح می‌دهد که خیلی پیش از اینها، نشانی فروشگاه‌های نشر اسم را روی نرم افزارهای مسیریاب ثبت کرده‌اند و ناشران دیگری را نیز می‌شناسد که آنها هم چنین کرده‌اند. به گفته مکریمی، هر ناشری می‌تواند این کار را بکند و کافی است موقعیت یک مکان روی مسیریاب نقشه گوگل ثبت شود تا در سایر نرم افزارها هم دیده شود اما این را هم اضافه می‌کند که مخاطب کتاب چه با نشان چه بی‌نشان سراغ کتاب می‌رود و اگر کسی مخاطب کتاب نباشد، برایش فرقی ندارد چه چیزی روی نقشه ثبت شده است.

کارهای زیرساختی و جدی توقعی است که ناشران از دولت در هفته کتاب و کتابخوانی دارند: سعید مکریمی بعد از این اشاره است که توضیح می‌دهد: ثبت موقعیت مکانی شرط لازم است برای ترویج کتاب و کتابخوانی، اما کافی نیست. بابت این اقدام سیاست‌گذاریم اما چالش‌های عرضه نشر خیلی جدی‌تر از اینها است. جامعه نیاز به انگیزه برای کتاب خواندن دارد و احساس نیاز به کتاب باید ایجاد شود. وقتی قرار است کتابفروشی‌ها از ساعت ۶ عصر بسته باشند، وقتی نفس بازار کتاب به شماره افتاده، وقتی کتابفروشی‌ها یکی بعد از دیگری برای همیشه جمع می‌شوند، دیگر ثبت موقعیت مکانی کتابفروشی‌ها روی نقشه چه اهمیتی دارد؟